

Sammanträde med Kommunstyrelsen
Plats och tid Stora sammanträdesrummet kl. 13:00

Beslutande

Ledamöter

Beata Allen (C) Ordförande
Caroline von Wachenfelt (M) 1:e vice ordförande
Arijana Jazic (S) 2:e vice ordförande
Tommy Gustafsson (S)
Annki Stark (S)
Birgitta Svensson (S)
Tobias Kreuzpointner (C)
Gudrun Andersson (C)
Anna Ekström (L)
Anita Walfridsson (M)
Sandra Bergqvist (M)
Irene Oskarsson (KD)
Maria Lundblom Bäckström (KD)
Kristin Apsey (SD)
Jan-Olov Andersson (MP)

Tjänstemän

Hugo Thorén, sekreterare
Ulf Fransson, tf. kommundirektör
Johanna Evegren, avdelningschef kommunserviceavdelningen
Ghenoa Abbas, nämndsekreterare
Maria Engmalm-Wallsten, ekonomichef

Utses att justera Arijana Jazic

Justeringens plats
och tid

Paragraf 8

Underskrifter

Sekreterare

Hugo Thorén

Ordförande

Beata Allen

Justerande

Arijana Jazic

Kommunstyrelsen

2022-01-10

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Kommunstyrelsen		
Sammanträdesdatum	2022-01-10		
Förvaringsplats för protokollet	Kommunhuset		
Datum då anslag publiceras	2022-01-10	Datum då anslag tas bort	2022-02-01
Underskrift Hugo Thorén		

§ 8	Remiss av SOU 2021:75 En god kommunal hushållning Lönekartläggning 2021	2021/403
-----	--	----------

KS § 8 Remiss av SOU 2021:75 En god kommunal hushållning

Dnr KS 2021/403

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

satt ställa sig bakom upprättat förslag till remissvar från Aneby kommun över betänkandet ”En god kommunal hushållning”, samt

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kristin Apsey (SD) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Aneby kommun har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående betänkande.

I remissvaret kommenteras i första hand det kommunen har en annan uppfattning om än vad betänkandet föreslår. Kommentarer och förslag följer den avsnittsindelning som finns i betänkandet avsitt 6, med hänvisning till respektive avsitt.

Remissvar

Vikten av goda planeringsförutsättningar

Aneby kommun delar utredningens uppfattning om att goda planeringsförutsättningar är grundläggande för att kommuner ska kunna agera långsiktigt och ansvarsfullt för att kunna bedriva en effektiv ekonomistyrning. Vikten av stabila planeringsförutsättningar från statens sida påverkar kommunens möjlighet att kunna bedriva en långsiktigt effektiv ekonomistyrning.

Kortsiktiga generella statsbidrag och sena beslut om riktade statsbidrag under pågående budgetår försvårar kommunens möjlighet att kunna arbeta långsiktigt. Det är svårt med planeringen redan inför det kommande budgetåret då budgetprocessen för det kommande året startar redan ett år i förväg. I grunden behöver staten därmed se över sina planeringsförutsättningar för att det ska vara möjligt för kommunen att planera mer långsiktigt.

God kommunal hushållning (avsnitt 6.3)

Aneby kommun ser positivt på att definitionen av God kommunal hushållning blir tydligare och att fokus sätts på ekonomin utifrån att de ekonomiska förutsättningarna ger en yttre ram för verksamheten.

Ett långsiktigt fokus är positivt, där resultatnivån anges som ett snitt över 10 år. Men i förslaget kring balanskravet som har ett fokus på ett år motverkas långsiktigheten.

Aneby kommun tillstyrker förslaget om att ett långsiktigt program för god kommunal hushållning ska antas av fullmäktige. Kommunen ställer sig dock frågande till om programmets längd och frekvensen av uppdatering ska regleras i lag vilket i så fall tenderar att minska det kommunala självstyret. Programmets längd bör kunna anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Aneby kommun delar bedömningen om att förslaget obligatoriska mål för ekonomin bidrar till långsiktigheten. Det är dock av vikt att det är utifrån kommunens organisering och förutsättningar som målnivåerna sätts.

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag om att mål för verksamheten inte ska sättas i programmet för god kommunal hushållning utan att man endast beskriver konsekvenser för verksamheten. Detta tydliggör vilka effekter de ekonomiska förutsättningarna får på verksamhetens omfattning och kvalitet.

Ekonomi i balans (avsnitt 6.4)

Aneby kommun håller med om att balanskravet ska ses som en lägsta godtagbar nivå för resultatet och att ett balanskrav som sätts till 0, är lätt att kommunicera och förstå.

Balanskravet har ett fokus på ett år vilket kan bli ett alltför stort fokus i förhållande till det långsiktiga perspektivet. Ett långsiktigt mål, enligt förslaget, sätts i snitt på 10 år. Återställandetiden för balanskravet är på tre år, vilket kan vara motsägelsefullt utifrån att en kommun kan ha stora variationer i resultatet mellan åren.

Undantag från balanskravet - Undantag från kravet på att reglera negativa balanskravsresultat

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om att ta bort synnerliga skäl. Kommunen anser att utredningens bedömning av nivån för stark finansiell ställning är orimligt hög och riskerar att på sikt motverka god kommunal hushållning.

Kommunen anser att det är nödvändigt att det finns en möjlighet att hantera negativa balanskravsresultat. Det kommer alltid att uppstå situationer där kommunen behöver hantera ett negativt balanskravsresultat på grund av oförutsedda och extraordinära händelser. Det kan gälla kostsam sanering av mark, extremväder och andra händelser som det inte kan finnas beredskap för. Genom att ta bort möjligheten att åberopa synnerliga skäl påverkar det förutsättningarna för god kommunal hushållning och det kommunala självstyret inskränks.

Ett förslag är att nuvarande regelverk kring synnerliga skäl tydliggörs och att det därmed minskar risken att synnerliga skäl används alltför lättvindigt.

Aneby kommun motsätter sig utredningens förslag om att ange en soliditetsnivå om 50 % som värderar en stark finansiell ställning. Fullmäktige bör besluta om vad en stark finansiell ställning är för respektive kommun. Storlek på kommun, organisering i koncernen, demografisk utveckling med mera påverkar vad som anses som stark finansiell ställning.

Nya balanskravsjusteringar

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om fler justeringsposter. Detta för att då tas enkelheten bort och att fler poster då kan anses aktuella för justeringar.

Redovisning av årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag att årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet ska anges i direkt anslutning till posten årets resultat i resultaträkningen. Det försvårar för läsaren och det är viktigt att skilja på externredovisningens syfte och balanskravets syfte. Aneby kommuns förslag är att fortsätta redovisa balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen.

Resultatreserv (avsnitt 6.5)

Aneby kommun delar utredningens bedömning om att det ska ges möjlighet att spara överskott i en resultatreserv för att motverka balanskravets kortsiktiga perspektiv. För att kunna sikta mot en god kommunal hushållning måste det finnas utrymme för att hantera olika variationer i resultatet och nya behov som uppstår utöver den löpande verksamheten.

Aneby betonar värdet av flexibilitet i balanskravet för att inte vara begränsande och motverka det långsiktiga resultatmålet. Resultatet mellan åren kan variera och då måste det kunna finnas en flexibilitet att jämna ut det resultatet efter den långsiktiga planen som kommunen satt upp. Det finns faktorer som kan påverka att kostnader och intäkter hamnar på olika år exempelvis tillväxt i kommunen eller ökad migration.

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om kravet på ett positivt eget kapital för att få reservera medel till resultatreserven. Det ska heller inte vara en generell begränsning om hur mycket resultatreserven får uppgå till, utan de lokala förutsättningarna måste få avgöra.

Aneby kommun föreslår att regelverket för att reservera medel till resultatreserven utformas på samma sätt som gäller idag, för att reservera medel till resultatutjämningsreserven, dvs. att vid negativt eget kapital får man reservera en mindre del av överskottet än om det egna kapitalet är positivt. Aneby kommun föreslår att fullmäktige beslutar om riktlinjer för resultatreserven både avseende reservering och disponering utöver miniminivån, på samma sätt som idag, så att det speglar kommunens långsiktiga plan.

Konjunkturutjämnning för kommuner och regioner (avsnitt 6.6)

Resultatutjämningsreserven avvecklas

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag att resultatutjämningsreserven tas bort. När ett garantibidrag införs kommer resultatutjämningsreserven i sin nuvarande form (utjämna intäkter över en konjunkturcykel) inte att fylla någon funktion.

Utredningens övergångsbestämmelser om 10 år för avveckling av resultatutjämningsreserven blir alltför krånglig och **avstyrkes** därför. Istället föreslås att resultatutjämningsreserven övergår till resultatreserv i sin helhet redan från början. På så sätt skapas den högre graden av flexibilitet redan från start när regelverket börjar gälla.

En alternativ modell för konjunkturstabilisering

Aneby kommun delar utredningens bedömning om behovet av en statlig garanti för intäkterna vid djupare konjunkturedgångar. En sådan garanti ger stabila planeringsförutsättningar för såväl staten som för kommunen.

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag om att ett regelstyrt system bör införas som innebär att staten garanterar en lägsta nivå för skatteunderlagsutvecklingen i kommuner och regioner vid en djupare lågkonjunktur.

Budget, räkenskaper och uppföljning (avsnitt 6.7)

Budget

Aneby kommun tillstyrker i princip utredningens förslag om en tydligare reglering av budgetens innehåll. Kommunen ställer sig dock frågande till värdet av en fullständig detaljeringsgrad i uppställningarna av de finansiella rapporterna enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt RKR:s normering.

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag om en samlad bedömning av koncernens ekonomi i budgeten. Dock kan det behöva förtydligas hur utvärderingen av koncernen ska göras i förvaltningsberättelsen så att den röda tråden mellan budget och förvaltningsberättelse blir logisk och tydlig.

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om krav på beslut i fullmäktige om ett reviderat budgetbeslut, för en kostnad som inte finansieras inom ramen för budgeterat resultat. Den nuvarande ordningen med beslut om finansiering av kostnader är tillräcklig.

Årsredovisning

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag att årsredovisningen får godkännas om resultaträkning och balansräkning är rättvisande och föreslår istället att krav bör införas på att fullmäktige beslutar att årsredovisningen i sin helhet ska godkännas samt att resultat- och balansräkning ska fastställas av fullmäktige. På så sätt kan den del av fullmäktiges beslut som avser att fastställa resultat- och balansräkning omfattas av laglighetsprövning.

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag att fullmäktige ska motivera sitt beslut om godkännande i årsredovisningen. Ett förslag är att detta endast behöver göras om fullmäktige går emot revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

Uppföljning

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag om förenklingar av delårsrapporten men avstyrker övriga förslag gällande delårsrapporten.

Kommunens åsikt är att tidig uppföljning är viktig och delårsrapporten är bara en del i årets uppföljningar. Vi anser inte att det ska vara en detaljreglering avseende tidpunkt eller beslutsnivåer. Tilliten ska finnas om att respektive kommun tar det ansvaret som krävs för att skapa en process som säkrar den ekonomiska styrningen. Aneby kommun föreslår därmed att minst en delårsrapport under året ska behandlas av fullmäktige.

Aneby kommun föreslår att fullmäktige i programmet för god kommunal hushållning beslutar om period för delårsrapport, former för uppföljning samt revisorernas behandling av delårsrapporten som en del i det kommunala självstyret. Vad gäller beslut om åtgärdsplaner vid budgetavvikelse så avstyrker Aneby kommun att det ska ingå i programmet som beslutas av fullmäktige. Det ansvaret bör ligga på kommunstyrelsen annars tar det alldeles för lång tid innan arbetet med åtgärderna kan effektueras.

Aneby kommun tillstyrker utredningens förslag om att kravet på att revisorerna ska bedöma resultatet i delårsrapporten tas bort.

Revision och kontroll (avsnitt 6.8)

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om att ge revisorerna ett utökat uppdrag genom att granska efterlevnaden i den ekonomiska styrningen. Granskningen ska baseras på en årlig riskanalys som därefter avgör granskningsområden. Aneby kommun är av den uppfattningen att revisionen ska granska de områden som löper störst risk utifrån uppdraget och där brister kan finnas. Aneby kommun vill undvika ett utökat uppdrag som innefattar omfattande arbetsinsatser om det saknar mervärde.

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om att revisorerna ska följa balanskravsresultatet och användning av särskilda skäl vid återställande av negativt resultat. Det är styrelsens ansvar att uttala sig om balanskravsresultatet. Risken finns att det kan uppfattas som att det är revisionens ansvar, vilket inte kan vara syftet.

Vägledning och stöd inom ekonomistyrning (avsnitt 6.9)

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om att vägledning och stöd bör ges av en statlig myndighet.

Aneby kommun har svårt att se rollen och nyttan med en sådan statlig myndighet. När det gäller generell vägledning och stöd ser vi att SKR redan har den rollen. Om det handlar om kontroll av efterlevnad av regelverk kring ekonomisk förvaltning så finns det en risk att det blir på bekostnad av det kommunala självstyret. I utredningen konstateras dessutom att efterlevnaden av dagens regelverk är god och att det är enskildheter som avviker. Dessutom behöver inte negativa avvikelser betyda att den ekonomiska styrningen brister utan det kan vara andra faktorer som påverkar såsom ogynnsamma förhållanden avseende geografi, socioekonomi och tillväxt. Tilliten till att kommunen arbetar för efterlevnad av regelverk borde självklart vara utgångspunkten.

Statistik (avsnitt 6.10)

Aneby kommun avstyrker utredningens förslag om insamling av ytterligare uppgifter i räkenskapssammandraget. Den administrativa bördan för kommunen är redan idag mycket tung och omfattande. En analys bör därmed göras av nyttan kontra bördan att lämna uppgifter.

Övergångsbestämmelser och ikraftträdande

Utredningen föreslår ett ikraftträdande från och med 1 januari 2023. Vad gäller införande och övergångsbestämmelser så måste hänsyn tas till kommunernas planeringsprocesser så att rimlig tid för att ställa om sin ekonomistyrning ges,

2022-01-10

utifrån de nya reglerna. Exempelvis tas beslut om Budget 2023 och flerårsplan 2024-2025 av fullmäktige i juni 2022 i Aneby kommun. Ett förslag är att anpassningar görs under 2023 och att de nya reglerna gäller från och med 2024.

Yrkande

Maria Lundblom Bäckström (KD) och Caroline von Wachenfelt (M) yrkar bifall till upprättat förslag till beslut.

Beslutsunderlag

En god kommunal hushållning, SOU 2021:75

Missiv till remissen

Tjänsteskrivelse 2021-12-08

Beslutet skickas till

Finansdepartementet